

Kanouski, de zoon van het opperhoofd

De veldslag

Het is bekend dat er tussen verschillende Indianenstammen in Noord-Amerika niet zelden de moorddadigste ruzies waren.

Het was op een vroege zomermorgen toen twee stammen aan de oevers van een rivier samenkwamen. Tussen de partijen ontstond een gevecht dat eindigde in een nederlaag en bijna volkomen uitroeiing van één ervan. De gevangenen werden apart gezet om een wrede dood te ondergaan. Onder deze ongelukkigen was de vrouw van een opperhoofd met haar zoontje van nog geen zeven jaar. Ze lag niet ver van de plaats waar gevochten was en die nu met de lijken van haar stamgenoten bezaaid was en betreurde haar lot.

Als ze naar haar kleine jongen keek, rolden de tranen over haar wangen. Ze had in haar moedertrots gehoopt, dat hij eens vanwege zijn moed door zijn stam geprezen zou worden, maar nu was alles verloren. Ze had haar man van harte liefgehad en hij hield ook heel veel van haar, maar nu was hij bij de omgekomenen en daarom hoopte ze dat de vijand ook haar zou doden.

Wanneer ze echter naar haar jongen keek, wenste ze om zijnentwille te leven. Ze bedacht dat ze zou kunnen ontsnappen en begon daarom naar alle kanten uit te zien. Er deed zich geen gelegenheid voor, want alle ogen keken naar haar en naar de andere ongelukkigen. Ze zag dat de een na de ander werd doodgeslagen en merkte dat de kleintjes weggebracht werden.

Nu verwachtte zij zelf weggewerkt te worden en voor altijd van haar enig kind te worden afgerukt, maar niemand van de vijand kwam met kwade bedoelingen op haar af. Weliswaar had ze een nogal donker uiterlijk, waaraan ze misschien haar leven dankte.

Op de duur zag ze niemand meer in haar richting kijken. Haar vijanden waren druk bezig de dingen van waarde op te zoeken, die overal in de buurt verspreid lagen. Ze nam de gelegenheid waar en legde haar vingers op de lippen van het kind. Hiermee beduidde ze dat hij stil moest zijn, wat hem geleerd was. Toen wenkte ze hem dat hij haar oplettend moest volgen.

Onhoorbaar kroop ze over de grond en de jongen deed het na. Na een paar minuten waren ze in het struikgewas en niet lang daarna kwam ze in een woud. Ze stond op, nam het kind bij de hand en zei: "Kanouski, we moeten rennen!" Dat was voor geen van beiden ongewoon. Ze gingen al harder lopen, totdat ze op een flinke afstand van hun vijanden waren en ze zouden nog verder gegaan zijn als vermoeidheid hen niet genoodzaakt had om

stil te staan en te rusten. Of de vijanden hen achtervolgden is niet bekend, want ze zagen hen niet meer.

Sazia (want zo heette ze), was door lichamelijke inspanning en de doorstane angst zo van streek, dat ze al gauw in een diepe slaap zonk. Bij haar jongen duurde het niet lang voordat de sluimer zijn ogen sloot en beiden sliepen door totdat de zon de volgende morgen haar vriendelijke stralen over hen uitzond. Ze werd iets eerder wakker, dan haar kind en leek eerst sprakeloos van verbazing toen ze haar ogen rondom opsloeg.

De slaap had voor een ogenblik de zorgen last die haar de vorige dag had overstelpt, van haar afgenomen, maar al gauw herinnerde de Indiaanse weduwe zich de droevige gebeurtenissen van de vorige dag. Ze was in gedachten verzonken, maar toen ze onwillekeurig omkeek, zag ze haar jongen naast haar in slaap. Toen rolden tranen over haar wangen.

Ze leek van alle troost beroofd. De talrijke gebeurtenissen van de vorige dag, die haar overstelpten, lieten haar toen maar weinig tijd tot nadenken. Nu had ze er echter tijd voor en nu voelde haar door slaap verfrist geheugen haar droevig lot ook erger, dan toen het door een opeenvolging van gebeurtenissen minder tot haar doordrong.

Ze huilde en huilde maar. Groot was haar verdriet en ze had geen trooster. Ze kende God niet. Hoe kon ze dan tot Hem bidden?

De boerderij

Toen Kanouski wakker werd, drukte Sazia hem aan haar hart en ging met hem weg. Ze wist niet waar ze heen ging; al gaande huilde en snikte ze erg. “Ach moeder”, zei het Indiaantje, “waarom huilt u zo?”

“Al onze mensen zijn dood, mijn kind; je vader is dood, terwijl jij en ik in een woud zwerven, waarin we de weg niet weten. En ik heb geen eten voor je.”

“Huil niet, moederlief, anders moet ik ook huilen. Zodra ik een man ben, zal ik mij wreken over de gewelddaden dien mijn volk zijn aangedaan.”

Deze taal is niet ongewoon als men bedenkt dat één van de hoofdkenmerken van Indianen het wraak nemen is. Het wordt als plicht beschouwd dit aan opgroeiende Indianenkinderen te leren, zodra zij gaan nadenken.

“Dat hoop ik, mijn jongen,” antwoordde Sazia. Ze gingen nu in onbekende richting verder totdat ze op zekere dag tot hun verdriet gescheiden werden. Ze waren eten aan het zoeken,

zoals wortels en wat of ze meer konden vinden om van te leven. De jongen zag een wilde vogel die hij tevergeefs probeerde te vangen.

Pas na een poosje, toen hij merkte dat de jacht geen resultaat had, wilde hij weer naar zijn moeder gaan, maar hij kon zijn voetspoor niet meer terugvinden. Hij dwaalde rond tot het nacht was en probeerde de volgende morgen opnieuw de plek te vinden waar hij zijn moeder achtergelaten had, maar al zijn pogingen waren weer tevergeefs.

We kunnen ons zijn verdriet beter voorstellen dan beschrijven. Ook kunnen we ons min of meer het leed indenken, dat in het hart van de Indiaanse weduwe schrijnde.

Een poos zat Kanouski en hij wist niet waar hij naar toe moest gaan. Op het laatst rende hij van de ene plek naar de andere, roepende om zijn moeder zo hard hij kon. Hij riep tevergeefs.

Ontroostbaar dwaalde hij dagenlang door de bossen, terwijl hij van wortels en wilde vruchten leefde. Op zekere morgen kwam hij in een onbebost landschap en zag op enige afstand een paar mannen. Hij was dolgelukkig en holde naar hen toe, omdat hij hoopte dat zij in staat zouden zijn hem iets over zijn moeder te vertellen.

Maar toen hij dichterbij kwam, zag hij dat ze anders waren dan de mensen die hij kende; hun kleren waren nieuw voor hem en zij droegen iets naar dat naar hij dacht wapens waren. Het waren geen wapens, maar het was gereedschap zoals hij nooit eerder gezien had. Hij stond stil; hij was bang dichterbij te komen, maar hij was ook bang om naar de wouden terug te gaan. Nadat hij zijn moeder kwijtgeraakt was, waren die verschrikkelijk somber en eenzaam voor hem geworden.

Terwijl hij overwoog wat te doen, wenkte één van hen hem om dichterbij te komen. Kanouski ging bedeesd naar voren, maar de mannen deden hun best om met vriendelijkheid en door gebaren te laten zien, dat hun bedoelingen aller vriendelijkst waren. De mannen waren knechten van een rijke boer, die in de omgeving woonde.

Ze spraken tot Kanouski en Kanouski tot hen, maar alles wat gezegd werd was onverstaanbaar voor allen. De jongen vroeg herhaaldelijk in zijn eigen taal inlichtingen over zijn moeder, maar hoewel ze zagen dat hij wanhopig was, toch kon niemand te weten komen wat hij wilde.

Ze hadden wat drinken bij zich en ze gaven hem ervan. Het kind droogde bij het zien van hun vriendelijkheid de tranen en omhelsde hen allen. Ze waren met hem in hun schik en namen hem met zijn goedvinden mee naar het huis van hun baas, die hem vriendelijk ontving.

Kanouski kreeg kleren en werd op de boerderij ondergebracht. Hij vermaakte zich overdag met een paar arbeiderskinderen. Ze wezen hem verschillende dingen aan en leerden hem die bij hun juiste naam te noemen, zodat hij binnen korte tijd in staat was om veel dingen, die hem gezegd werden, te begrijpen. Ook kon hij bijna elke vraag die hem gesteld werd, beantwoorden.

Toen hij behoorlijk tegen zijn nieuwe makkers kon babbelen, vond de baas het het beste om hem maar wat makkelijk werk te laten doen en dus werd hij met wat andere jongens naar het land gestuurd om te wieden. Hij vond iedere dag meer gunst in de ogen van de baas en van de knechten. Na het werk had hij de gewoonte de andere arbeiders te vermaken door hen de verschillende spelen, die bij de Indianen in gebruik zijn, te leren.

Op deze wijze werd hij al meer lieveling van de mensen om hem heen en hij scheen net zo gelukkig als al de anderen te zijn. Alleen wanneer hij aan zijn moeder dacht (en haar herinnering kwam hem vaak voor de geest), was hij buitengewoon terneergeslagen en droevig.

Maar helaas leefde Kanouski te midden van mensen die even onwetend betreffende God schenen te zijn, als de stam was waar hij toe behoorde. Zij noemden zich christenen, maar wisten in werkelijkheid niets van het christendom af. Er was geen kerkelijke samenkomst binnen 75 kilometer afstand en de zondag was bij hen slechts een dag van tijdverdrijf en plezier.

De boer had alleen maar een gedeelte van het Nieuwe Testament in huis en zijn wensen waren tot deze wereld beperkt. Hij was een vriendelijk en beminnelijk man, maar wist niets af van de kracht van Gods vrucht. Zijn knechten maakten zich evenmin zorg over een toekomstige wereld en dachten nooit ernstig na over God, hemel of hel. Als ze erover dachten, spraken ze er nooit over en wanneer de naam van de gezegende God gebruikt werd, was het in vloeken.

Bezoek aan de stad

Eenmaal per jaar ging een knecht, Jozef, naar de dichtstbijzijnde stad, die ongeveer 75 kilometer van het huis van zijn baas af lag. Eens had hij bij zijn vrienden daarover Kanouski verteld. De laatste keer dat hij er weer was, vroegen zijn vrienden hem om Kanouski mee te brengen en hij beloofde dat te doen mits zijn baas het goed vond. De baas vond het goed en Kanouski, die dezelfde avontuurlijke geest bezat als iedere andere Indiaan, ging blij mee. Hij werd goed door Jozefs vrienden onthaald.

Het bezoek van Kanouski leek een normale zaak te zijn, maar deze reis had een heel belangrijke gebeurtenis tot gevolg. Terwijl hij daar was, hij bleef er twee weken, slenterde hij nu en dan een beetje in zijn eentje door de stad en keek verwonderd en verrukt om zich

heen. Alles was volkomen nieuw voor hem. De ene keer vermaakte hij zich voor de etalage van een kleermaker, dan weer bij een messenslijper of een klokkenmaker, enzovoort.

Op een morgen, toen hij zoals gewoonlijk weer op pad ging, merkte hij dat de winkels gesloten waren en dat de mensen die hij tegenkwam, anders gekleed waren. Hij wist niet wat hij hiervan moest denken; plotseling hoorde hij een geluid. Hij luisterde om te weten te komen uit welke richting het kwam en stapte er toen op af.

Al gauw kwam hij bij een groot gebouw. Hij bleef staan en vroeg aan een man, die op het punt stond hier binnen te gaan: "Massa (meneer), waarom die dit geluid maken in dat grote huis?"

De vreemdeling keek Kanouski verwonderd aan en vroeg zich af, wat het voor een knaap zou zijn, die hem op deze manier vroeg. De man dacht, dat het de brutaliteit van Kanouski was, die zo'n vraag stelde en dat de onjuiste manier waarop hij sprak, voorgewend zou zijn. Maar voordat de man antwoordde zei Kanouski, die voldoende scherpzinnigheid bezat om te merken, dat de man overwoog of hij hem wel of niet zou antwoorden: "Ik niet onbeschaamd ben, Massa, ik Indiaan ben; ik kom hier heen met vriend ver van hier."

Zijn eenvoudige wijze overtuigde de man, dat hij de waarheid sprak. De vreemdeling antwoordde: "Zij prijzen God in dat huis."

"God prijzen, wat is dat?"

"Kom binnen en zie maar," antwoordde de man.

Kanouski ging achter hem aan de kerk binnen en ging naast hem zitten. Toen de Psalm uitgezongen was, begon de predikant zijn preek over dit vers: "Want wij allen moeten geopenbaard worden voor den rechterstoel van Christus, opdat een iegelijk wegdrage, hetgeen door het lichaam geschiedt, naardat hij gedaan heeft, hetzij goed, hetzij kwaad." (2 Kor. 5:10.)

In de preek zei de predikant veel over de voor goddelozen ontzaggelijke oordeelsdag, wanneer Christus de mensen zal oordelen naar hun gedachten, woorden en werken. Kanouski was gedurende de dienst heel oplettend. Alles wat de predikant zei was nieuw voor hem.

Hij voelde zich toen hij op weg naar huis was, niet op zijn gemak. Hij bedacht dat, als er een plaats als de hel is, en als er een dag zou komen als de oordeelsdag wanneer de bozen naar die verschrikkelijke plaats van ongeluk en wanhoop gezonden zouden worden, zijn droevig lot te midden van deze gestraften zou zijn.

Hij probeerde echter het gehoorde te vergeten. Dit lukte hem niet, want het onderwerp waarover de predikant gesproken had, was te ernstig en gedeelten uit de preek hadden op dat ogenblik te diepe indruk gemaakt.

Zijn gedachte was: “Deze meneer mij zegt ik sterven moet. Ik dat weet. Hij zegt mij zondaar ben en God mij oordeel en straffen zal. Mij niet eerder gehoord heb dat mij zondaar ben; mij nooit van God en nooit van hel gehoord. Mij Jozef vertellen en hij mij duidelijk maak.”

Zodra hij Jozef zag, zei hij: “Zeg Jozef, mij iets vreemds ontmoet heb.”

“Wat is er nu aan de hand?” vroeg Jozef, “je ziet er inderdaad uit alsof je iets vreemds ervaren hebt.”

“Toen mij jou verliet,” antwoordde het Indiaantje, “mij liep wat rond totdat mij hoort veel lawaai. Mij probeert te weet waar lawaai komt van en mij merkt het komt van groot huis. Mij ziet man en vraagt wat lawaai is van. Man mij vaagt naar binnen gaan. Mij binnen komt en mij meneer op hoogte zien. Hij veel spreekt en hij over God en Christus en dood en oordeel spreekt en hel. Hij mij bang maakt. Als waar is wat hij zegt, dan jij en ik en andere knechten heel slecht zijn en wij allen naar plaats van straf gaan wanneer wij sterven.”

“Oh,” antwoordde Jozef, “amuseer jezelf, je hoeft je aan wat hij zegt niet te storen.”

“Maar hij mij ongelukkig maakt; hij over grote God spreekt. Grote God bozen oordeelt en naar de hel stuurt.”

“Maak het jezelf over deze dingen niet moeilijk, Kanouski, je kunt er beter niet aan denken. Wel, jongen, ben je niet gelukkig geweest toen je van dit alles niets wist?”

“Ja,” antwoordde Kanouski.

“Nu dan, ga verder in je normale leven en denk aan de rest niet meer. Als je dit doet zul je weer net zo gelukkig zijn als vroeger.”

“Mij graag gelukkig zijn wil, Jozef, maar als er een plaats is als zo, mij niet naar hel gaan wil als mij sterft; meneer zegt hel akelige plaats is.”

“Kom, kom,” antwoordde Jozef, “jij zult heus niet naar de hel gaan, jongen.”

“Maar is er een plaats zo,” vroeg Kanouski nadrukkelijk.

“Ja,” zei Jozef aarzelend.

“Waarvoor zo’n plaats is? Wie daar leven?” vroeg het Indiaantje.

“Daar gaan dieven en moordenaars heen als zij sterven,” zei Jozef.

“Mij hier meer van weten wil. Maar meneer veel over God vertelt. Mij gelooft mij eerder hoorde dat naam,” zei Kanouski. “Ja, mij hoorde roep dat naam vroeger,” zei Kanouski, “en de andere knechten dat soms ook deden. Jullie vaak ‘God’ zei wanneer jullie boos was, maar dan mij aan niets denk.”

De eenvoud van deze taal deed Jozef lachen, maar Kanouski wachtte op antwoord. Spoedig antwoordde Jozef: “God maakte jou en de hele wereld.”

“God mij maakte en de hele wereld!” riep Kanouski uit, “mij dat nooit eerder gehoord heb. Mij hier meer van weten wil.”

“Zwijg er nu over,” mompelde Jozef, “want we moeten aan naar huis gaan denken.”

Het geweten gerustgesteld

Op hun tocht huiswaarts stelde Kanouski veel vragen over alles waar zij eerder al over gesproken hadden. Het onderwerp was echter niet interessant genoeg voor Jozef en dus vermeed hij het zoveel mogelijk en sprak over andere dingen. ‘s Avonds legde Kanouski zich om te gaan slapen, maar dat was niet mogelijk.

Hij had steeds de vrees van de bodemloze afgrond voor ogen. Wanneer hij over zijn vroegere leven nadacht, vond hij dat het heel, heel slecht was. Hij was bang om te gaan slapen uit vrees dat hij zou sterven en in de hel wakker worden. De volgende nacht werd zijn rust door soortgelijke overdenkingen gestoord.

Al gauw had iedereen bemerkt, dat er iets ongewoons met hem aan de hand was. Hij verloor zijn gewone vrolijkheid en wanneer hij probeerde om net zo opgewekt te zijn als hij vroeger was, zag iedereen dat dit maar voorgewend was. Zijn baas merkte de verandering ook op en vroeg hem of hij wel gezond was, daar hij heel zorgzaam voor zijn Indiaantje was.

“Ja, mij goed gezond zijn, Massa, mij goed gezond zijn, dank u,” antwoordde de knaap.

“Maar je ziet er niet gelukkig uit, mijn jongen.”

“Mij niet zo gelukkig zijn als mij geweest zijn, Massa.”

“Waarom niet, Kanouski?”

“Mij denkt over God en hel.”

“Hoe kwam je er toe daarover te gaan denken?”

Kanouski vertelde nu aan zijn baas, wat de lezers weten.

“Is dit het wat je ongelukkig maakt?” vroeg zijn baas.

“Ja, het mij heel neergedrukt maakt.”

“Nu dan, wees niet langer ongelukkig.”

“Mij niet naar hel toe wil, Massa.”

“Voor die plek hoef je heus niet bang te zijn.”

“Ja Massa, want meneer zegt mij een zondaar is en alle zondaars daarheen gaan.”

“Jij bent geen zondaar, Kanouski. Alleen dieven en moordenaars en lui van dat soort zijn zondaren. Jij bent een goede knecht en doet je plicht. Ik wenste dat de hele wereld net zo goed was als jij bent. Ga aan je werk en wees net zo vrolijk als een leeuwerik, mijn jongen.”

“Dank u, Massa, mij zal proberen gelukkig te zijn.”

Kanouski begon aan zijn dagelijks werk. De andere knechten hadden besloeten om hem uit te lachen. Zodra hij bij hen was, vroegen ze hem of hij zijn sombere gedachten nu kwijt was. Hij antwoordde dat hij zou proberen er niet langer aan te denken en hij hoopte weer net zo vrolijk te zijn als vroeger.

Nieuwe overtuigingen

Nadat Kanouski gedurende enige tijd, onbelemmerd door zijn geweten, op de oude weg was voortgegaan, kwamen hem de woorden ‘hel’ en ‘oordeel’ plotseling weer voor de geest en vervulden hem met angst. Ook de gedachte aan de dood werd al vreselijker. Hij zei dikwijls tegen zichzelf: “Alle mensen zeggen dat er een God is. Mij weet mij moet sterven en mij zondaar is. Mij verteld heeft er is hel. Dan mag nog ongelukkiger zijn want mij weet dat als mij sterft, mij ongelukkig zijn zal.”

Tegenover zijn kameraden hield hij zich vrolijk, hoewel hij geen zondig vermaak durfde voor te stellen. Van binnen knaagde berouw over het verleden en vrees voor de toekomst. Wanneer hij alleen was, zei hij geregeld tegen zichzelf: “O, jij ongelukkige Kanouski! Jij weet jij zondaar, jij groot zondaar bent. O jij ellendige. Wat moet jij doen? Massa zegt jij geen

zondaar bent en toch jij je zondaar voelt. Maar waarom jij ongelukkig zijn zou? Maar iets in mijn hart is en mij niet rustig kan zijn. Het mij zegt mij ellendig is en mij ongelukkig is als mij sterft.”

Wanneer zijn gepijnigd hart zulke klachten uitstortte, wierp hij zich huilend op de grond en verzonk bijna in wanhoop. Hoe meelijwekkend was de toestand van deze arme jongen; hij had dingen gehoord die hem ellendig maakten; tot nu toe had hij geen Trooster. Hij durfde de mensen om hem heen niet om raad te vragen, want zodra hij het over ernstige onderwerpen zoals dood en oordeel had, lachten zij hem uit.

Om hen een pleziertje te doen, had hij geprobeerd zijn overtuigingen de kop in te drukken, maar hij slaagde daar slechts voor een klein poosje in. De vlam in hem werd heter. Hij sliep nauwelijks en wist haast niet meer af van de rust die zij gaf.

Toen hij eens 's nachts wakker lag, herinnerde hij zich dat de predikant die hij gehoord had, gezegd had Gods genade te zoeken. Ook herinnerde Kanouski zich, dat de predikant tegen God gesproken had, hoewel God niet aanwezig leek te zijn. Na deze herinnering voelde hij zich bemoedigd om om genade te bidden en bad zo gedurende het grootste deel van de nacht vurig: “God, mij genadig zijn; mij U niet zien, maar U mij zien en mij hoort; God, mij genadig zijn.”

Toen hij opstond voelde hij zich getroost en gedurende de hele dag bad hij, wanneer hij alleen was: “God, mij genadig zijn!” Dit was de inhoud van zijn gebed gedurende veel maanden en hij voelde zich altijd opgelucht en in zekere zin getroost wanneer hij deze woorden gebruikte.

De andere knechts zagen dat er een verandering in hem plaats gevonden had, want hij vermeed alles wat verkeerd was. Ze wisten hier echter de reden niet van en zo werd hij geen speelbal van hun hoon.

Kanouski koopt een Bijbel

Het was een jaar geleden dat Kanouski met Jozef naar de stad was geweest en nu stond Jozef op het punt er weer heen te gaan. Kanouski zei dat hij wel graag weer meewilde. Hij dacht dat hij dan wel meer over het ernstige onderwerp, dat zo zijn aandacht getrokken had, zou horen. Het mocht en hij besteeg met een blij maar kloppend hart het paard, dat hem naar de stad zou brengen.

Overeenkomstig zijn bedoeling, ging hij 's zondags naar de kerk waar hij ook al eerder geweest was. Hier zweefde hij beurtelings tussen hoop en vrees. Het ene ogenblik hoopte hij dat hij meer over God zou horen en weten en dan weer was hij bang dat deze kennis zijn zieletoestand erger zou maken dan ooit.

Weldra zag hij de predikant die vorig jaar zoveel gezegd had dat hem verschrikt gemaakt had. Tijdens het gebed trof vooral dit gedeelte Kanouski: “Dat God in Zijn genade een omdolende zondaar op die plaats mocht brengen; en dat zij die een bedrukt gemoed hadden, die hemelse vrede mochten ontvangen die door niemand weggenomen kan worden.”

Toen de jonge Indiaan deze woorden hoorde, riep hij halffluid uit: “Mij dat is; mij omdolende zondaar is; mij troost wil.”

De mensen die hem dit hoorden uitroepen, keken naar hem en zagen al gauw aan zijn kleren, dat hij een vreemdeling was. Ze zeiden echter niets tegen hem, daar het niet zijn bedoeling scheen te zijn om de dienst te verstoren, maar werkelijk voelde wat hij zei.

De predikant begon de preek met deze woorden: “En die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen.” (Joh. 6:37) In de loop van de preek sprak hij veel over de goedheid Gods door Zijn Zoon als Zaligmaker van zondaren te zenden. Hij zei dat, hoe slecht de mensen ook geweest waren, God hen genadig zou zijn, wanneer zij ertoe gebracht werden om Christus’ uitnodiging aan te nemen.

Kanouski hoorde dit alles met vreugde aan en toen eindelijk de dienst uitging, informeerde hij begerig wanneer de predikant weer zou preken. Iemand vertelde hem dat er die dag nog een dienst gehouden zou worden en opnieuw was Kanouski aanwezig. Gaandeweg begreep hij voldoende om overtuigd te zijn, dat hij was wat hij gevoeld had, een zondaar, en dat de Zoon van God, Jezus Christus, Zaligmaker was en dat Gods genade door Christus gezocht moet worden.

Kanouski bleef een maand in de stad daar Jozef veel zaken af te handelen had. Hierin was Kanouski voor hem van groot belang. Al die tijd ging hij regelmatig tweemaal per zondag naar de kerk. Hij verlangde er erg naar om de predikant te spreken voordat hij de stad verliet, maar hij was bang.

Ook kende hij niemand aan wie hij kon vertellen wat er in hem plaats gevonden had. Gedurende zijn verblijf in de stad had hij hechte vriendschap gesloten met de kinderen van het gezin bij wie Jozef en hij hun verblijf hadden. Deze kinderen waren dol op Kanouski en ze hadden hem spelenderwijs de letters van het alfabet en ook een paar makkelijke woorden geleerd.

Voordat hij vertrok wilde hij een boek kopen en daarom ging hij naar een winkel, waar hij om een boek vroeg. De boekhandelaar vroeg hem natuurlijk welk boek hij wilde hebben. Hij antwoordde dat hij hetzelfde boek wilde hebben, als dat waar de meneer in de kerk uit las. Dus verkocht de man, die christen was, hem een Bijbel en gaf hem er nog enkele

eenvoudige traktaatjes bij. Kanouski bedankte hem en stapte dolgelukkig de winkel uit. Spoedig was hij op weg naar huis.

Het dennenbos

Nadat hij weer bij zijn baas aan gekomen was, nam hij elke gelegenheid waar om in het lezen verder te komen. Binnen niet al te lange tijd kon hij zonder veel moeite een hoofdstuk uit het Nieuwe Testament en de traktaatjes die de boekhandelaar hem gegeven had, lezen. Met de vurige wens om zoveel mogelijk kennis te krijgen, doorlas hij alles uit zijn boekenbezit.

Daar hij dat ernstig deed, zegende God zijn ijver zodat hij iedere maand in kennis toenam. Als hij zich met de beschrijving van onze gezegende Heere vergeleek, bemerkte hij dat zijn hart vol zonde was. Bovendien dat 'het hart arglistig is meer dan enig ding, ja dodelijk is.' (Jer. 17:9.)

Tegelijkertijd ervoer hij ook dat "zonder Mij kunt gij niets doen", Joh. 15:5 en zag hij dat het alleen met de hulp van Gods Geest is, dat we de zonde te boven kunnen komen. Hij las en geloofde ook, dat deze hulp alleen geschonken wordt aan hen die droefheid tot God hebben en geloof in onze Heere Jezus Christus. Vooral die belofte van de Zaligmaker bemoedigde hem: "Bidt en u zal gegeven worden; zoekt en gij zult vinden; klopt en u zal open gedaan worden", Matth. 7:7, Luk. 1:9.

Kanouski had door de nood bidden geleerd. Vaak zocht hij 's avonds als hij zijn werk gedaan had, de eenzaamheid van een dennenbos. Dan nam hij zijn Bijbel en traktaatjes mee. Hij las daar dan en na het lezen bad hij geknield, prees en dankte God.

Vanzelf kon zijn zoeken van de eenzaamheid voor de andere knechten niet onopgemerkt blijven. Zij zouden hem er vast om uitgelachen hebben, maar de baas die Kanouski de allerbeste knecht vond, stond niet toe dat hij gehinderd werd. Hij vond dat, zolang Kanouski hen de godsdienst niet opdrong, zij geen recht hadden hem dwars te zitten.

Op een prachtige zomeravond, toen Kanouski zich in zijn geliefde dennenbos teruggetrokken had, las hij de geschiedenis van het lijden en sterven van de Heere Jezus Christus. Zonder dat hij het wist liep er een man, die tot het huishouden van zijn baas behoorde en een pijp aan het roken was.

Bij geval hoorde die hem het volgende zeggen: "O Kanouski," zei de arme jongen tegen zichzelf, "jij groot zondaar bent. Dat die geliefde Zaligmaker toch zo moest lijden! Hart, waarom jij niet meer verdriet om je boosheid hebt? Breek, sterk hart; huil rivieren van tranen. O, gezegende God, maak harde hart van mij zacht. Mijn hart treurt, gezegende Zaligmaker, maar niet genoeg voor al mijn zonden. Maak mij meer treuren. "Schep mij een

rein hart, o God, en vernieuw in het binnenste van mij een vaste geest”, Ps. 51:12. O mijn Zaligmaker, mij houd van U; als mij kan mij kus Uw gewonde handen en voeten. Maar nee, Kanouski is maar Indiaan; dat zou teveel eer voor Kanouski zijn. Maar mij moet, mij wil U liefhebben. U weet mij van U houd. U mijn hart ziet. O, mij dankt U dat U mij naar stad bracht; mij U roem dat u mij in kerk gebracht hebt. Mij blij ben dat mij eens hartepijn had, anders mij nu geen blijdschap in hart voelen zou. Mij ook geen hoop hebben zou van naar hemel te gaan als ik sterf. Maar o, mijn lieve God en Heiland, denk aan mijn Massa en ook aan Jozef, die mij meenam naar de stad. Denk ook aan de andere knechten en hen gelukkig maak. Maak zij U liefhebben, dan zij gelukkig zijn. Mij goede knecht maak, mij helemaal goed maak. Mij geen genade verdient, mij straf verdient, mij groot zondaar ben, maar geliefde Heiland tot zondaren zeg: “Wie tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen. Mij tot Hem kom om Zijn goedheid en liefde. Mij om al deze zegeningen vraag.”

Terwijl hij zo hardop dacht en bad, waren er nu eens tranen en dan weer een glimlach op zijn gezicht. Voordat hij deze plek verliet, bad hij nog voor zijn moeder, als zij nog leefde.

De man was verbaasd over hetgeen hij gehoord had en kroop stilletjes weg. Vanaf die tijd had hij achting voor Kanouski en wanneer Kanouski ooit een advocaat nodig had, verdedigde hij hem.

De vervolging

Lange tijd had de godslasterijke taal van hen rondom hem, Kanouski pijn gedaan hoewel hij nog steeds niet tegen iemand erover durfde protesteren. Hij had er echter dikwijls over gedacht, dat het zijn plicht was de Naam van God niet zonder noodzaak te horen noemen zonder er iets van te zeggen. Eindelijk besloot hij te spreken en dus zei hij op zekere dag toen er erg gevloekt werd: “O, vloek toch niet, God mijn goede, mijn beste Vriend is. Zijn Naam mij moet eren.”

Hij zei dit op een heel vriendelijke en zachte wijze maar de spotters lachten hem desondanks uit. Vanaf die dag vervolgde men hem regelmatig, maar hij verdroeg het met voorbeeldig geduld. Hij had nu werkelijk geleerd wanneer hij gescholden werd niet terug te schelden. Wanneer zij zo spotten, bad hij voor hen en hij herhaalde dikwijls deze woorden van Zijn Zaligmaker: “Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen”, Luk. 23:34.

De man die aan de rand van het dennenbos geluisterd had, zei nu en dan iets ten gunste van Kanouski. Daar zij echter hierover lachten en hem vroegen of hij ook een heilige ging worden, was hij al gauw bang en zei niets meer. Toch bleef hij altijd vriendelijk voor Kanouski en zijn vriendelijkheid tot de Indiaanse jongen groeide naarmate de haat van de anderen steeg.

De knechten konden niets tegen Kanouski inbrengen, maar zijn handelwijze en woorden waren van die aard dat het de hunne veroordeelde.

En daar de vroegere Farizeeën en Schriftgeleerden de Zaligmaker haatten, omdat hun duisternis Zijn Licht niet konden verdragen, haatten zij Kanouski. De wereldse mensen houden van hen, die op hen lijken. Ons Indiaantje was niet van deze wereld, maar was een inwoner van het Nieuwe Jeruzalem geworden.

De baas zag dat er iets verkeerd ging en het speet hem, want hoewel hij niets van godsdienst afwist, hield hij van vrede. Hij kwam tussenbeide en koos, daar Kanouski de zwakste partij leek, zijn kant. Dit veroorzaakte kwaadwilligheid tegen hem zowel als tegen Kanouski. De ontevreden besloten uiteindelijk dat óf Kanouski het huis zou verlaten, of dat zij met elkaar elders werk zouden zoeken.

De baas, die zijn wereldse zaken te zeer in het oog had, dan dat hij goed zou handelen, zei tegen Kanouski dat hij moest vertrekken en dat dit gebeurde overeenkomstig het besluit dat al de andere knechten genomen hadden. Hij probeerde de jongen echter te troosten en nadat de baas hem wat geld gegeven had, verliet ons Indiaantje na een paar dagen zijn betrekking. De man die nu en dan zijn beschermer was geweest, nam ook vriendelijk afscheid.

Voordat hij vertrok smeekte hij God, terwijl de baas erbij was, of God zijn baas en diens gezin wilde zegenen. Hij verklaarde dat hij hen allen in vrede en liefde verliet en hoopte dat zij ook zo van hem zouden scheiden. Als bewijs van zijn goedwilligheid gaf hij hen allemaal een hand.

De knechten waren hier verbaasd en beschaamd over en een paar hadden zelfs spijt toen zij Kanouski met zijn bundel weg zagen stappen. Ze waren echter te trots om dit te laten merken en zo scheidde Kanouski van hen. Misschien zouden ze elkaar hier op aarde nooit weer zien.

Terwijl de jongen, hij was nu zeventien jaar, zo wegstapte, voelde hij zich verdrietig en toen hij een eindje gelopen had, draaide hij zich om om het alles voor de laatste keer te zien. Toen stroomden tranen uit zijn ogen en rolden over zijn gezicht. Hij riep uit: "Ach arme Kanouski, een paar jaar geleden jij je moeder verloor en nu jij al je vrienden kwijt ben."

Tranen hielden het spreken voor een ogenblik tegen; daarna ging hij verder: "Nee Kanouski, jij niet al je vrienden verloren hebt, want jij je beste Vriend hebt, Jezus. Lieve Heiland, Hij altijd bij je is. En o, jij Bijbel nog hebt."

Terwijl hij dit zei, haalde hij de Bijbel uit zijn zak, kuste haar, drukte haar aan zijn hart en voegde er aan toe: “Dit beter voor mij is dan hele wereld. Wel, God zegene mijn Massa, Jozef en al de knechten. Zij vaker vriendelijk voor mij geweest zijn dan onvriendelijk.”

Let op de geest en de gesteldheid van deze knaap: hij dacht meer aan de vriendelijkheid dan aan de boosheid die hij ontvangen had.

Kanouski ging verder en twijfelde er niet aan of God zou voor hem zorgen. Hij was al flink op weg in de richting van de stad, daar hij besloten had daar werk te zoeken. Het begon avond te worden en hij keek uit naar een plaats waar hij kon rusten. Achthonderd meter verder zag hij wat bomen en hij liep er heen, omdat hij besloten had hier de nacht door te brengen. Nu las hij dat deel uit de Bijbel waarin van Jakobs vertrek uit het huis van zijn vader verteld werd en dat hij de grond tot zijn bed en een steen tot kussen had.

Voor Kanouski was het niet erg moeilijk om onder de open hemel te slapen, daar hij dit vroeger regelmatig gedaan had en als kind niet anders deed. “Wel”, zei de eenzame knaap toen hij las: “God voor Jakob zorgt, God voor mij zorgen zal, dus ik liggen ga.” Hij nam wat eten uit een zak en na gegeten te hebben, knielde hij en dankte God voor Zijn genade en bad om de vergeving van zijn zonden. Daarna beval hij zich in Gods hoede aan en ging liggen. Al gauw viel hij in een zachte slaap en werd pas wakker toen het gezang van de vogels boven hem, hem vertelde dat de zon haar dagelijks werk van lofprijzing van haar Grote Schepper begonnen was.

Toen hij opstond dankte hij God voor Zijn bescherming en smeekte Hem om de hele dag bij hem te blijven, hem te leiden en hem bij de een of andere christen in de stad waar hij heen ging, te brengen. Hij ging nu weer verder en at ondertussen dankbaar zijn brood. Hij twijfelde er niet aan of hij zou erin slagen werk te krijgen.

Werk gevonden

Het was ongeveer één uur in de middag toen Kanouski de stad bereikte. Hij was een vreemdeling, al was het niet voor iedereen, want hij kende Jozefs vrienden. Hij twijfelde er echter aan of zij hem zouden ontvangen. Ze zouden eens net zo als Jozef kunnen zijn; toch wilde hij het proberen. De kinderen waren vriendelijk voor hem geweest en dat was hun vader ook.

Hij bad om leiding en ging, besloten als hij was om de volkomen waarheid te spreken. Met bevende hand klopte hij aan. De kinderen zagen hem aankomen en holden naar de deur om Kanouski open te doen. Hij werd binnengelaten en al gauw werden hem vragen gesteld: Waar was Jozef? Waarom kwam die ook niet? Hoe ging het met zijn baas?

Kanouski beantwoordde ze en vertelde aan de vader zijn toestand en alles wat er voorgevallen was. Ook bedankte hij de kinderen, dat ze hem lezen hadden geleerd en voor de vele kleine attenties die hij van hen gekregen had. Hij zei alles op zo'n ernstige en

eenvoudige manier, zonder enige wrok tegen of kritiek op zijn vroegere baas en de andere knechten, dat, hoewel de vader van de kinderen, een man die eerbied voor de godsdienst had al was hij onbekeerd, niet onvoorwaardelijk alles geloofde wat Kanouski hem vertelde; toch verwierp hij het niet als ongeloofwaardig. Hij zei tegen Kanouski dat hij voorlopig bij hem mocht blijven en zou intussen werk voor hem zien te krijgen.

Onze christen-Indiaan bleef er een poosje en won spoedig door zijn voorkomend gedrag en grote vlijt de gunst van zijn gastheer. Het duurde zo niet lang of hij kon hem aan een vriend, die een knecht nodig had, aanbevelen. Deze vriend had herhaaldelijk Kanouski's belangstelling en klaarblijkelijke toewijding tot de kerk bemerkt. Doordat hij gezien en gehoord had waarom Kanouski zijn vroegere baas moest verlaten, werd hij er toegebracht om hem op een boerderijtje vlak bij de stad werk te geven. Hier steeg Kanouski in de achting van zijn nieuwe baas, want in alles wat hij als knecht deed, voldeed hij steeds aan de eis: Zijt naarstig in uw werk.

Op deze boerderij was een knecht, die met de leiding belast was en Kanouski merkte dat hij op Bijbelse wijze God vreesde en dezelfde kerk bezocht, waarin hijzelf nieuwe, vreemde dingen gehoord had.

Doop van Kanouski

Wanneer zijn werk het hem maar toeliet, was Kanouski bij deze knecht die Jacob Irving heette, te vinden, want deze man begeerde alles 'ter ere Gods' te doen. Zo vertoonde hij de schoonheid van de christelijke godsdienst aan onze jonge Indiaan. Jacob Irving woonde met zijn vrouw en twee dochtertjes in het boerderijtje.

Jacob en zijn vrouw liepen tegen de veertig toen Kanouski bij hen zijn intrek nam. De meisjes waren toen twaalf en negen jaar. Elke morgen werd een deel van de tijd die voor het ontbijt toegestaan was, doorgebracht in gebed en dankzegging tot de 'barmhartige Vader'. Ik zeg een 'deel van de tijd', omdat hij geen recht had om de tijd van zijn baas voor het huiselijk gebed te gebruiken, daar hij dan zijn baas zou bestelen om God te dienen en dat zou God niet behagen.

's Avonds, als het werk gedaan was, werd er uit de Bijbel gelezen en soms werden er over het voorgelezen gedeelte enkele opmerkingen gemaakt. Dan werd er gezongen en gebeden met lofzegging tot dat nederbuigende Wezen, Dat hoewel Hij in de hemel woont en alles met Zichzelf vervult, door Zijn volk met oprechtheid en eerbied wil aangesproken worden.

's Zondags ging Kanouski met dit gezin twee keer naar een kerkdienst. De beide meisjes waren dol op onze Indiaan en hij was altijd vriendelijk voor hen. Met de dag voelde hij zich in zijn nieuwe betrekking gelukkiger en nadat hij er een poosje geweest was en het

vertrouwen van het gezin gewonnen had, vloeide zijn hart over van blijdschap en dankbaarheid dat hij bij zijn vroegere baas vandaan was.

Na enige tijd werd Kanouski gedoopt en ontving hij het teken van de liefde van de Verlosser tot Zijn volk, het Heilig Avondmaal. Terwijl hij naderde om het grote voorrecht te hebben een gast van het gezegende Avondmaal te zijn, scheen hij verzonken in nieuwe overdenkingen over de liefde van Christus, die alle verstand te boven gaat. Onder het eten van het brood en het drinken van de wijn stroomden tranen uit zijn ogen. Het waren tranen van nederigheid, boetvaardigheid, vreugde en dankzegging. Hij ontving een zegen, want “die Geest getuigt met onze geest, dat wij kinderen Gods zijn”, Rom. 8:16.

Zwijgend maar vol gedachten ging Kanouski naar huis. Naar hij later verklaarde waren dit zijn gedachten: “Ik ben gelukkig, ik heb niets nodig. Ik heb alles wat ik in deze wereld verlang. Ik leef hier zolang God het wil. Daarna ben ik klaar en wil ik graag sterven. Ja, ik verlang nog één ding: een dankbaarder hart; ik wil nooit meer zondigen.”

De schrijver van deze geschiedenis zou nog veel over het gesprek dat 's avonds tussen Kanouski en Jacob Irving plaats had, kunnen vertellen, maar het zou dit boekje te uitvoering maken.

Die avond bad hij zoals gewoonlijk voordat hij ging slapen, maar als hij ooit meer van harte gebeden had, dan was het die avond. Zijn hart was als een bron waar een krachtige straal uit kwam, want de woorden kwamen uit zijn hart. Daar ontsprongen zij en slechts dat gebed is aangenaam voor God.

De ontmoeting met Jozef

Kanouski woonde nu al verschillende jaartjes bij het gezin van Jacob Irving op de boerderij. Hij had heel weinig van zijn vroegere baas en de andere knechten vernomen.

Daar degenen die over hun eigen zaligheid in de war zitten, ook meeleven in de geestelijke behoeften van anderen, had Kanouski de laatste tijd in stilte getreurd over de levensgewoonten van zijn vroegere baas en van de knechten. Hij begon naar hen te informeren en daar het, naar hij hoorde, weer de tijd was dat Jozef naar de stad kwam, besloot hij om hem, als het kon, te zien.

Hij kreeg een vrije dag en ging naar de kennis die hem in huis genomen had, toen hij van zijn baas ontslag gekregen had. Hij vond Jozef daar. Jozef was blij Kanouski weer te zien, maar hij was verbaasd dat Kanouski zo groot geworden was en er zo keurig uitzag. Ook viel het hem op, dat hij zo verstandig over allerlei dingen sprak en er was iets zo voorkomend en zelfs beleefd in het optreden van Kanouski, dat Jozef af en toe twijfelde of het wel dezelfde

Kanouski van vroeger was. Onze Indiaan had van de goede, 'dierbare Paulus', zoals hij hem noemde, geleerd dat hoffelijkheid christenplicht is.

"En", zei Kanouski, "hoe is het met mijn goede baas en met mijn beste vrienden, de oude knechten?"

"Nou", dacht Jozef, "dat is vreemd; de baas en wij met elkaar zetten hem uit het huis en toch denkt hij niet aan dat onrecht maar noemt ons goed."

"De baas", antwoordde Jozef, "is erg ziek; hij heeft hoge koorts en het valt te betwijfelen of hij ooit beter zal worden."

"Ach, dat doet me verdriet", antwoordde de Indiaan, want hij sprak nu heel goed en gebruikte nu niet langer het woordje 'mij' in plaats van 'ik'; "wat zou ik hem graag willen zien."

"Nu, als je toestemming krijgt en niet bang voor de koorts bent, zal ik echt blij zijn als je met me mee gaat, want ik vertrek over twee dagen."

"Ik ben niet bang en ik zal vrij vragen."

Kanouski informeerde toen naar iedere knecht persoonlijk en hoorde dat een paar dagen geleden één van hen door de koorts het tijdelijke met het eeuwige had verwisseld. Er kwam een traan en hij bad in stilte dat God in Zijn genade om de verdienste van Jezus Christus de nood wilde heiligen, die het Hem goed gedacht had het gezin van Kanouski's vroegere baas te geven.

Toen hij die avond thuiskwam vertelde hij zijn wens aan Jacob Irving, daar hij hem over bijna elk ding raadpleegde. Jacob vond Kanouski's plan uitstekend en hij vergat niet om in het huiselijk gebed Gods zegen op dit bezoek, als het zou doorgaan, te vragen. Al gauw had Kanouski toestemming om met Jozef mee te gaan en zijn baas vond het goed om, als hij dat wilde, er een maand te blijven.

Toen het zover was, nam Kanouski van Jacob en zijn gezin afscheid, en nadat hij in Gods Hoede bevolen was, vertrok hij naar de stad waar Jozef was. Maar onze Indiaan ging niet naar zijn vroegere baas zoals hij die verlaten had. We herinneren ons immers, dat hij toen lopen moest, terwijl hij nu van zijn baas een paard mocht gebruiken.

Het bezoek

Het was middernacht toen Jozef en Kanouski aankwamen. Het gezin sliep en daar zij hen niet wilden storen, maakten zij hun bed van wat stro in de schuur. Hoewel Kanouski moe

was, duurde het lang voordat hij sliep. Hij moest denken aan alles wat hier vroeger gebeurd was.

En, daar hij vroeger wat geld gespaard had, al was het nog geen honderd dollar, is enkele honderden guldens, toch kon hij niet nalaten bij zichzelf te zeggen, terwijl hij naar zijn keurige kleding keek: “maar de Godzaligheid is tot alle dingen nut, hebbende de belofte des tegenwoordige en des toekomstige levens”, 1 Tim. 4:8. Want overvloedig heeft God voor me gezorgd sinds ik Hem dien.

Bij het opstaan waren de knechten verbaasd Kanouski te zien en de meesten van hen waren blij hem weer te ontmoeten. Anderen, die zijn keurig uiterlijk zagen, benijdden hem in stilte. Zijn openhartigheid en vriendelijkheid en de hartelijkheid waarmee hij hun hand nam, verdreven echter al gauw iedere vervelende gedachte die de een of ander tegen hem mocht hebben.

Het duurde niet lang of Jozef vertelde aan zijn baas over de ontmoeting met Kanouski en van diens wens om de baas te bezoeken. Ook zei hij dat hij Kanouski meegebracht had.

“Niet te geloven”, antwoordde zijn baas, “wat goed en wat aardig van de arme jongen; laat hem bij me komen als hij niet bang van de koorts is.”

Kanouski werd al gauw in de ziekenkamer gelaten en terwijl hij er heen ging, bad hij dat God zijn bezoek aan zijn vroegere baas wilde zegenen. Hoe dichter hij bij de kamer kwam, hoe vuriger hij bad. Toen hij binnenkwam, boog hij beleefd en zei: “Het spijt mij erg, beste meester, dat ik u zo ziek zie en ik hoop dat u mij niet kwalijk neemt, dat ik u zomaar opzoek.”

Terwijl zijn baas op bed lag, herkende hij de stem en de gelaatstrekken van de vroegere knecht meteen, hoewel de jaren enige verandering gebracht hadden. De woorden die deze jongen zojuist uitgesproken had, gingen echter in zijn hart. Hij was stil; een traan rolde langs zijn wang. Hij bedacht dat hij deze vriendelijkheid niet verdiende, want op zijn zachtst genomen, was hij onvriendelijk tegenover Kanouski geweest, door hem het huis uit te zetten, terwijl hij niets misdaan had.

“Ik ben blij je te zien, mijn jongen”, zei de boer; “en het is heel aardig van je om voor mij zo’n reis te maken. Geef mij een hand, Kanouski”, terwijl hij de zijne toestak, “maar nee, mijn jongen, je moet hem niet aanraken, misschien zou je er ziek door worden.”

“O goede meester, ik ben niet bang voor de koorts, laat me uw hand nemen.”

Dus nam hij de handen van de baas en drukte die tussen de zijne.

“Je ziet dat ik heel zwak en min ben, maar ik hoop spoedig beter te zijn.”

“Dat hoop ik ook”, zei Kanouski.

Terwijl Kanouski naar zijn oude meester keek, voelde hij medelijden met de ziel zonder hoop. Hij verlangde een middel te zijn om hem tot ernstige gedachten over de eeuwigheid te brengen. In deze moeilijke toestand hief hij zijn hart tot God op, om Hem wijsheid en moed te geven.

Terwijl hij dit deed zei de boer tegen Kanouski: “Je ziet er bedroefd uit; je bent aan het denken; scheelt er iets aan?”

“Ach meester”, antwoordde de Indiaan, “ik vind dat u erg ziek bent en ik hoop dat God u nog wat laat leven.”

“Wat”, riep de boer uit, “denk je dat ik in levensgevaar ben?”

“Ik wil u niet bang maken met wat ik zei, meester, maar...” Hier zweeg hij.

“Maar wat? Spreek ronduit, mijn jongen”, zei de boer.

“Maar ik denk dat als u iets minder wordt, u dan sterven zult en dan vraag ik me af, waar uw ziel naar toe gaat!”

“Naar de hemel, hoop ik.”

“Dat hoop ik ook, meester. Maar de hemel is een toebereide plaats voor een toebereid volk en als we niet door de verdienste van Jezus Christus, door Gods Heilige Geest, klaargemaakt zijn, kunnen we niet naar de hemel gaan.”

“Nu, mijn jongen”, sprak de boer, “ik ben te zwak om u veel te spreken. Je moet me vanavond weer opzoeken.”

Dus deed deze man wat duizenden op hun ziekbed doen. Want zodra christenen gaan praten over dingen, die met de eeuwigheid in verband staan, is men te ziek of te vermoeid om te luisteren. En het is waar dat het natuurlijke hart deze dingen niet wil, anders zou men gesprekken over dood en oordeel niet vermijden.

Daar Kanouski begonnen was over het gevaar waarin zijn vroegere baas verkeerde en over de noodzakelijkheid van bekering tot God en geloof in onze Heere Jezus Christus, hoopte hij toen hij hem verliet, dat het gesprek bij een andere gelegenheid zou kunnen voortzetten.

Toen het avond was, ging Kanouski gauw zijn baas voor de tweede keer bezoeken.

Helaas was de arme zieke aan het ijlen. Hij had het over van alles en kende zijn verzorgster nauwelijks. De volgende dag was hij wat beter maar hij was te zwak om iemand te zien of zelfs luider dan fluisterend te spreken.

Wat het ergste was, was dat de verzorgster dezelfde kwaal kreeg, zodat er geen hoop voor de zieke scheen over te blijven. Hoewel ze slechts in lichte mate was aangetast, was er paniek in het huis. Zij kon echter helemaal door haar dochter geholpen worden, maar iedereen scheen bang te zijn om voor de baas te zorgen. Terwijl de knechten allen verschrikt waren en ieder van de ander verwachtte, dat de ander het op zich zou nemen, zei Kanouski dat hij het zou doen. Iedereen was blij.

Hij schoot niet tekort in de zorg voor zijn baas. Hij stond dag en nacht voor hem klaar en vond nauwelijks de rust die hij nodig had. Het behaagde God om de boer onder Kanouski's zorg beter te maken. De boer was vol bewondering over Kanouski's zorgzaamheid en hij had grote achting voor de jonge Indiaan.

Toen de boer bij Kanouski informeerde hoe het kwam, dat hij er zijn eigen leven voor op het spel zette, antwoordde Kanouski: "Eens gaf ik mijn leven in de handen van God. Dit doe ik nu elke dag opnieuw en ik weet dat, of ik leef of dat ik sterf, ik veilig ben."

Dit alles liet een blijvende indruk bij de boer achter. Spoedig echter werd Kanouski ziek en hoewel hij een zware aanval had, herstelde hij onder Gods zegen weer. Het is niet verwonderlijk om te horen, dat de man die in het begin vriendelijk voor hem was, nu zijn verzorger werd en hij verklaarde in aller tegenwoordigheid dat het hem niet kon schelen als hij, door voor een christen als Kanouski te zorgen, ook ziek werd.

Gedurende zijn ziekte was hij er een voorbeeld van, dat een ware christen niet bang hoeft te zijn voor "de schrik des nachts, noch voor de pijl die des daags vliegt", Ps. 91:5. Hij liet hen ook zien, dat "het leven hem Christus is, en het sterven hem gewin is", Fil. 1:21.

Kanouski's ziekte was er de oorzaak van dat hij langer bij de boer bleef dan zijn bedoeling was. Er was echter een boodschap naar zijn baas gestuurd om hem van zijn ziekte op de hoogte te stellen. Eindelijk vond hij, dat hij voldoende opgeknapt was om naar huis terug te kunnen gaan.

Toen hij dit vertelde, speet het de boer dat hij Kanouski zou moeten missen en hij zou hem graag weer in dienst genomen hebben. Hij wist echter dat hij zijns naasten knecht niet mocht begeren en dus vroeg hij Kanouski om hem zo vaak als maar mogelijk was, te bezoeken. Ook wilde hij graag, dat hij gauw wat Bijbels en traktaatjes toegestuurd kreeg.

De uitkomst

De morgen van vertrek voor Kanouski was gekomen en er vond een allerhartelijkst afscheid plaats van de baas en verschillende knechten. Andere knechten waren blij dat hij wegging, want zij hoopten dat, zoals zij het noemden, hun baas niet langer een heilige zou blijven.

's Avonds kwam hij veilig bij Jacob Irving aan, die hem met zijn vrouw blij ontving. Tijdens de avondmaaltijd vertelde Kanouski wat er bij zijn vroegere baas voorgevallen was. Toen dankten ze geknield, met blijde harten, Hem Die het behaagt genadig te zijn.

Ongeveer drie maanden later kwam er een welgestelde dame, die voor zaken in de stad moest zijn. Ze kende de predikant van Kanouski en hoorde in de loop van het gesprek de geschiedenis van de knaap. Deze dame zat de volgende zondag met haar dienstbode aan het Heilig Avondmaal aan. Toen de kerkdienst afgelopen was, ging ze met de predikant mee naar huis.

Nu gebeurde het dat deze goede man Kanouski af en toe uitnodigde om in de keuken bij zijn oude knecht iets verfrissends te gebruiken. Dit was dezelfde man die aanvankelijk Kanouski uitnodigde om "een groot huis, waar veel lawaai was" binnen te gaan.

Terwijl de dame met de predikant en diens gezin in de salon zaten, hoorden zij een harde gil uit de keuken komen. Het klonk zo vreselijk dat de dominee, zijn vrouw en de bezoeker de trap afrenden. Toen ze in de keuken kwamen, zagen ze dat de dienstbode van de bezoeker flauwgevallen op de grond lag. Kanouski stond met gevouwen handen, terwijl tranen over zijn wangen stroomden; hij riep uit, terwijl zijn gezicht naar de hemel gericht was: "Gezegende God! Gezegende God!"

De oude knecht hielp de arme vrouw met opstaan.

"Wat is er aan de hand? Wat is er aan de hand?" vroeg de predikant, terwijl zijn vrouw wat water nam en de slaper van de dienstbode nat maakte. De oude man scheen enkele ogenblikken stom geslagen te zijn, maar stamelde weldra: "Hij heeft zijn moeder en zij haar zoon gevonden."

De arme vrouw kwam even bij maar zakte opnieuw weg. Eindelijk luchtte ze na een huilbui op en riep uit: "Mijn zoon! Mijn zoon!" en hij riep uit, terwijl zij hem omhelsde: "Mijn moeder! Mijn moeder!"

Toen men zag dat ze kalm geworden was, trok het gezelschap zich weer in de salon terug. De oude man werd gevraagd mee te gaan. Zodra zij in de salon waren zei de predikant: "Laat hen ongehinderd samen en vertel jij me eens, Jan, wat er gebeurd is?"

Jan begon en vertelde: “U weet, dominee, dat ik altijd van Kanouski gehouden heb alsof hij mijn eigen zoon was. Van zijn kant is hij geloof ik, nooit tekort geschoten in zijn liefde jegens mij en heeft hij zijn hart voor mij geopend. Toen hij vanavond merkte dat de dienstbode van deze dame God lief scheen te hebben, sprak hij veel over de liefde van God tot zijn ziel en zei in de loop van het gesprek, dat hij God nooit genoeg kon danken, nee, nooit in alle eeuwigheid, dat Hij hem, een Indianen-jongen, ertoe gebracht had om de ware God te kennen, en Jezus Christus, Die Hij gezonden heeft.

Toen hij de woorden ‘een Indianen-jongen’ gesproken had, riep de vrouw uit: “Ben je een Indiaan?” Kanouski antwoordde: “Ja, ik ben een Indiaan.”

“Vertel me jouw geschiedenis”, zei de vrouw verlangend.

“Dat zal ik doen”, zei Kanouski; maar o, dominee, hij had nog maar een paar zinnen gezegd, toen de vrouw die gil gaf. Toen viel ze om Kanouski’s hals en riep uit: “Mijn zoon! Waarna ze op de grond viel en toen zag u haar zo. Ik geloof dat hij haar zoon is!”

Ouders, leest u dit? Kinderen, lezen jullie dit? Dan hoef ik het gelukkige tafereeltje niet te beschrijven, dat tussen Sazia en haar zoon plaats had. Die avond dankten en zegenden zij God voor Zijn genade en goedheid. Hetzelfde deed de predikant met zijn gezin.